

Historische Kring Woudsend

NIEUWSBRIEF

Nummer 16 - januari 2020

Contactadressen

Douwe Zondervan (voorzitter)
Iewâl 20
8551 PT Woudsend
tel. 06 14107673
e-mail: douwezondervan@ziggo.nl

Siemon de Vries (secretaris)
A.H. Trompstrjitte 18
8551 NV Woudsend
tel. (0514) 59 19 51
e-mail: hkwoodsand@gmail.com

Jouke Hoekstra (penningmeester)
De Warren 9
8551 MR Woudsend
tel. 06 17079787
e-mail: joukeh@ziggo.nl

Bankrekeningnummer:
NL50 RABO 0132 0365 25 t.n.v.
Stichting Historische Kring Woudsend

Website:
www.historiewoudsend.nl

ANBI-erkenning
De Historische Kring Woudsend is door de belastingdienst erkend als een ANBI (algemeen nut beogende instelling). Donaties gedaan aan ons zijn als gift aftrekbaar van de inkomstenbelasting.

Van de voorzitter,

Met gemengde gevoelens kijk ik terug op het afgelopen jaar. Tegenover het succes van onze 10-jarige jubileumtentoonstelling stond het verdriet van het overlijden van Sijke Fortuin-Silvius op 21 oktober. Zij was vanaf de oprichting actief in onze Stichting en heeft veel voor ons betekend. Een groot gemis zowel voor de HKW als voor het hele dorp.

Terugkomend op de tentoonstelling kan ik met gepaste trots zeggen dat het een zeer geslaagd evenement is geweest. Het was een "bealch fol wurk" maar dat hebben we er graag voor over gehad. Dik 900 mensen hebben de tentoonstelling bezocht en de reacties waren heel positief. De 34 panelen brachten vele herinneringen naar boven bij de oud-Woudsenders. Maar ook de toeristen, waaronder enkele buitenlanders, hebben genoten van het overzicht van de "zelfvoorzienende dorpsgemeenschap in vroegere tijden". De locatie van Galerie Lyts in het dorpscentrum was natuurlijk ideaal. Als dank hebben wij eigenaar Tjeerd Meijer een groot paneel aangeboden met een foto van de kastenwand afkomstig uit de voormalige bakkerij. De originele kastenwand is bewaard gebleven en terecht gekomen in het Fries Scheepvaart Museum te Sneek.

Een ander hoogtepunt van het afgelopen jaar was als vanouds de donateursavond in november. De zaal was weer tot de nok toe gevuld met een hoog reünie gehalte. Naast een terugblik en een overzicht van de aanwinsten was dit keer het onderwerp de film van het 50-jarig jubileum van de Oranjevereniging in 1986. In de compilatie van het door Jan Plantinga gemaakte filmmateriaal, was gekozen voor het laten zien van vooral personen. Dan blijkt dat er inmiddels al vele dierbaren zijn overleden.

Ook afgelopen jaar hebben we weer veel oud materiaal ontvangen en daar zijn we heel blij mee. Om alles goed op te kunnen bergen en ook weer te vinden hebben we 5 nieuwe kasten aangeschaft. Ons archief in het MFC bestaat nu uit 18 kasten vol met documentatie, foto's, ansichtkaarten en voorwerpen. Om alle materiaal terug te vinden en ook te kunnen laten zien is het van belang dat het goed wordt gedocumenteerd en gedigitaliseerd. Daar hebben we nu een project van gemaakt waar we het hele jaar nog wel zoet mee zijn. Verder hebben we twee historische presentaties verzorgd, waarover verderop in de nieuwsbrief meer informatie.

Dan nog een bestuurswisseling. Medeoprichter Peter Kranendonk is volgens de statuten afgetreden als penningmeester en Jouke Hoekstra is bereid gevonden de vrijkomende bestuursfunctie over te nemen. Peter hebben we hartelijk bedankt voor zijn inzet over de afgelopen 10 jaar. Hij blijft overigens deel uit maken van onze Stichting.

Tot slot wens ik u namens de HKW een voorspoedig en vooral gezond 2020 toe.

Douwe Zondervan.

Bij de foto's:
Opening tentoonstelling op zaterdag
11 mei 2019. Molenaar Cees Noten-
boom brengt met de oude meelkar
het nog ontbrekende paneel.

Presentatie historie VV Woudsend

Op verzoek van VV Woudsend is in maart een presentatie verzorgd in de voetbalkantine over de historie van de club. Hieronder volgt een kleine samenvatting van die presentatie.

De vereniging is in 1933 opgericht onder de naam W.S.V. maar was niet de allereerste club van ons dorp. De KRO-boys waren namelijk een jaar eerder opgericht, in 1932. Dit gebeurde op initiatief van het bisdom, met als doel om de saamhorigheid tussen de RK-jongeren te vergroten. De KRO-boys zijn al in 1937 opgedoekt; twee voetbalclubs in ons dorp was geen bestaansrecht voor.

Bij de oprichting bestond de vereniging W.S.V. uit wel 60 leden, waar onder ook een korfbal afdeling. Het eerste sportterrein lag ver uit de dorpskern, namelijk aan de straatweg bij het voormalige "Station Woudsend". Het was niet vergelijkbaar met de huidige velden want de greppels

1e elftal 1934 (v.l.n.r.):

Boven: Bouke van der Bosch, Binne Westerhof, Gerrit Bruinsma, Tjalling Glas-
houwer, Oege Pebesma. Midden: Gerard Ypenga, Rintje de Vries, Abraham Vis-
ser. Voor: Wijbe Nijdam, Anske Schotanus, Ate Posthumus.

mochten niet gedicht worden. In 1934 kreeg de club een nieuw veld, aan de overkant van de Wegsloot, tegenover bakkerij Visser. Om gratis kijken te voorkomen werd het veld met jutezakken afgesloten. Het tenue was niet voor ieder gelijk, maar had

wel de hoofdkleuren wit-zwart. De schoenen waren "kistjes" waar schoenmaker Huitema proppen onder had geslagen. Kortom, niet te vergelijken met de riante omstandigheden van onze huidige voetballers.

Tijdens de oorlog werd er niet gevoetbald, maar in 1946 kwam de vereniging weer tot leven. Het voetbalterrein lag aan de Oostkant van de Ee, een stuk weiland van B.K. Okma, waar vaak eerst de schapenkeutels moesten worden verwijderd. Een kleedhokje was er nog niet. Men kon zich verkleden in Café Scholte, de huidige Watersport. Met textielpunten van

		1946-1947 <i>Woudsend</i>	
LEDENLIJST van de VEREENIGING W.S.V. te Woudsend.			
Opgericht 28 Juni 1946.		Goedgekeurd Staatscourant	
Behoorende tot het gebied van de Afdeling Friesland, Zat.middag-competitie			
Ligging: { <ul style="list-style-type: none"> Terrein: Vosselaan bij B.K. Okma. Kleedlokaal: Café Scholte. 		BESTUUR	
Clubcostuum: Wit-zwart.		Voorz.: P.L. Glashouwer.	
Consul:		Secr.: M.v.d. Wal.	
		Penningm.: M. van Dijk.	
		Commissarissen: allen adres: Woudsend.	

Lolke Nijdam konden de spelers een nieuw tenue aanschaffen, in de huidige kleuren rood-zwart.

Het viel niet mee om de club draaiende te houden. In de jaren vijftig was de financiële situatie nogal kwetsbaar. Er waren te weinig leden en het ontbrak sommigen ook aan motivatie. In 1952 werd daarom zelfs overwogen om een combinatie met voetbalvereniging H.J.S.C. uit Hommerts-Jutrijp aan te gaan. Ook problemen met het voetbalveld droegen niet bij aan de spelvreugde. In 1959 werd het nieuwe voetbalcomplex geopend, waar nu het MFC ligt. Vanaf dat jaar ging het steeds beter met de club. Er kwamen meer leden en de financiën waren op orde. De sportieve prestaties bleven dan ook niet uit. In 1963 werd het eerste elftal ongeslagen kampioen en promoveerde naar de eerste klas van de toenmalige FVB. De jaren die volgden gingen met ups en downs met als hoogtepunt de promotie van het 1e elftal in 1979 naar de 3e klas van de KNVB.

1e elftal seizoen 1969, overtuigend kampioen in 2e klas FVB (16 keer winst, 2 keer gelijk, 0 verloren en een doelsaldo 76-15).

Boven: Jan de Vries, Sibbele Reekers, Joop Roskam, Piet Nagelhout, Piet Reekers, Pieter Pietersma (leider).

Onder: Rudolf de Boer, Douwe Reekers, Sietze Hoekstra, Johan de Jong, Douwe de Vries, Jan Busscher.

Presentatie jubileum houtzaagmolen "De Jager"

In september werd het 300-jarige jubileum van houtzaagmolen "De Jager" gevierd. Wij hebben hier een presentatie gegeven van de geschiedenis van deze molen. Ook hiervan een klein overzicht.

Houtzaagmolen De Jager is in 1719 gebouwd en vierde dus dit jaar haar 300-jarige bestaan. De man die hier-

voor verantwoordelijk is, is Jelle Jurjens. Hij was toen onder meer hout-handelaar en zag wel in dat er met gezaagd hout goed geld kon worden verdiend. Er was in die tijd veel hout nodig voor de acht scheepswerven in ons dorp, waarvan hij ook er een bezat. Bovendien had hij voldoende geld om te investeren. Als Groot-

schipper had hij zo'n 5 jaar de zee bevaren, waaronder de Oostzee als pionier van Woudsend. Hij was een goede schipper en dat had hem veel geld opgeleverd.

Foto onder:

De laatste beroepsmolenaars Jacob en Otto Nauta (foto P. Feenstra, Buitenpost).

Foto onder: Houtzaagmolen "De Jager" rond 1900.

Naast de molen liet hij ook nog 15 arbeidershuizen bouwen, handelde in grond, begon een mastmakerij, trad op als reder en onderhield zelfs gedurende 4 jaar een veerdienst tussen Woudsend en Amsterdam. Kortom, een zeer ondernemend persoon, ook op maatschappelijk terrein, die veel voor Woudsend heeft betekend. Hij overleed in 1750 op 78-jarige leeftijd

als Jelle Jurjens Nauta, na drie keer getrouwd te zijn geweest. Van zijn 14 kinderen waren er toen nog 3 in leven. Zoon Reiner Jelles, die de houtzaagmolen erfde, had als achternaam Soethout gekozen.

Vanaf 1806 is "De Jager" nog een aantal keer van eigenaar gewisseld. Vanaf 1952 tot 1965 zijn de broers Jacob en

Otto Nauta de laatste beroeps-molenaars. Daarna worden het molenhuis en de arbeiderswoningen als zeilschool geëxploiteerd. De molen is in de jaren 70 gerestaureerd en ook weer van wieken voorzien. "De Jager" is na de restauratie weer als windmolen in bedrijf en wordt gerund door vrijwillige molenaars.

Aanwinsten

Ook afgelopen jaar hebben we weer veel foto's, ansichtkaarten en documenten gekregen. Tijdens de donateursavond is hiervan al een selectie getoond, waaronder de foto hieronder.

De foto is gemaakt op 18 mei 1966 bij de onthulling van de straatnaam "Age Hylkes Trompstrjitte". We zien het Woudsender muziekkorps "De Eendracht" met dirigent Sikke Hoekstra en politieagent Tiesinga voorop, paraderend door de versierde straat. In

het korps zijn onder andere herkenbaar: Anne Hoekstra, Lolke Pruiksmā, Hotze Sikkes, Sibbele Visser, Jelle Nijdam, Jouke de Jong, Tjalling Glashouwer en Gerard Ypen-ga. Achter het korps lopen burge-meester Van Hout en directeur Tromp van Woudsend Verzekeringen. In het publiek herkent u vast een aantal dorpsgenoten. Op de achtergrond is de in aanbouw zijnde bungalow van familie Brouwer zichtbaar. Rechts-achter zien we het MFC en daarvoor een keet met hokken die getuigen van

de nodige bouwactiviteiten. Links zien we nog koeien en een woonboot en dus nog geen jachthaven.

In De Friese Koerier van 20 mei 1966 stond onderstaand bericht van de onthulling.

Oprichter Waarborgmij Woudsend heeft Age Hylkes- strjitte

(Van een onzer verslaggevers)

WOUDSEND — Woensdagmorgen was het feest in Woudsend. Het dorp eerde Age Hylkes Tromp, de man die 150 jaar geleden de Onderlinge Brandwaarborg Maatschappij Woudsend UA stichtte. Vier jonge telgen uit het oude Woudsender geslacht Tromp onthulden het straatnaambord „Age Hylkes Trompstrjitte”. Onder hen was ook de 9-jarige Hylke Ages Tromp uit Sneek. Hij is uit de zesde generatie.

Burgemeester Van Hout, die in de met vlaggen en veel groen versierde straat een korte herdenkingsrede hield, zei: „Age Hylkes heeft Woudsend groot gemaakt. Age Hylkes was 22 jaar toen hij in 1916 de maatschappij oprichtte. Dat was in een „nieuwe tijd met nieuwe mogelijkheden”. De man stond in groot aanzien bij de Woudsenders. Zij weigerden eens de pet af te nemen voor een Hollandse officier. Toen werd Age Hylkes officier gemaakt. Heel Woudsend zwaaide met de pet. Vandaag de dag nemen we nóg de pet af voor deze Tromp”.

Publicaties in de dorpskrant

De volgende artikelen publiceerden wij in de dorpskrant "De Driuwpōlle":

- * Januari 2019: De Groenlandvaarders - Jouke Hoekstra
- * Februari 2019: Woudsend en de Elfstedentochten - Hilly Westerhof
- * Maart 2019 - De Buuren Noord - Siemon de Vries
- * Mei 2019: Jubileumtentoonstelling Historische Kring
- * Juni 2019: De Historische Kring, hoe het begon en nu... - Hilly Westerhof
- * September 2019: Terugblik geslaagde tentoonstelling: Unieke herbeleving van het verleden - Hilly Westerhof
- * November 2019: Van groentewinkeltje tot supermarkt: familie Visser - Hilly Westerhof
- * December 2019: Van groentewinkeltje tot supermarkt deel 2 - Hilly Westerhof

Inloopmiddagen

Tot en met 30 maart 2020 zijn we in dit winterseizoen nog elke maandagmiddag van 2 tot 4 uur aanwezig in de Havenzaal van mfc De Driuwpōlle.

Wilt u ons iets voor het historisch archief brengen, iets vragen of iets voor ons archief laten scannen, dan bent u van harte welkom tijdens deze uren.